

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of green, ranging from light lime to dark forest green. These shapes are primarily located on the left and right sides of the slide, framing the central white area where the text is placed.

Die Grondhervormingsmodel van die Nasionale Ontwikkelingsplan

Dr Theo de Jager
landbouer

bestek

- ▶ Hoe ons hier gekom het
- ▶ Hoe grondhervorming werk
- ▶ Waarom grondhervorming
- ▶ Die boeredebat
- ▶ Lesse van elders geleer
- ▶ Die Karaan-plan
- ▶ Die pad vorentoe

Hoe ons hier gekom het

- ▶ Doodloopstrate
 - ▶ Hanekom se “huur n skare”
 - ▶ Didiza se grondeise
 - ▶ Xingwala se skaakmat, Polokwane en die 2008-onteieningswet
- ▶ Nkwinti se aanbod
- ▶ NAREG
 - ▶ Nuwe strukture
 - ▶ Nasionale grondbestuurskommissie
 - ▶ Streek- en distrik grondkomitees
 - ▶ Waardeerder-generaal
 - ▶ Nuwe programme
 - ▶ Staatsgrond verhuur, grondplafonne, geen buitelandse besit
 - ▶ Wysig wetgewing
 - ▶ Kommunale gronde
- ▶ Mangaung

Hoe grondhervorming werk

- ▶ Restitusie
 - ▶ Herverdelingsprogram
 - ▶ Verblyfregsekerheid
 - ▶ Agri-SEB
-
- ▶ Hulle wil nie markwaarde betaal nie
 - ▶ n Suksesvolle boerdery as uitkoms is van mindere belang
 - ▶ Daar is nie kapasiteit om grondhervorming te laat vlot nie

Waarom grondhervorming?

- ▶ Fondasie van apartheid, en raison d'être van die bevrydingstryd
- ▶ 1913-Wet op Naturelle Grond beperk swart grondbesit tot reservate
- ▶ 1936-Wet op Naturelle Trust- en Grondbesit neem selfs daardie reg weg
- ▶ 1950-Groepsgebiedewet

- ▶ Laat SA in huidige skewe grondbesitpatrone
- ▶ Dis nie die mark wat ons hier gebring het nie

Die boeredebat

- ▶ Kommunale grond
- ▶ Grondwetlike beskerming van eiendomsreg
- ▶ Grondwaardes, vrywillige verkopers, en geldigheid van eise
- ▶ Markgedrewe grondhervorming
- ▶ Toegang tot grafte
- ▶ Landboufinansiering
- ▶ Besit, huur en bly
- ▶ Zimbabwe

Lesse van elders

- ▶ 64 lande, 17 met restitusie, 11 suksesvol
 - ▶ Gedwonge hervorming vs markgedrewe hervorming
 - ▶ Japan, Taiwan, Korea en die bemagtiging van die plaaswerker
 - ▶ Brazilië, Mexico en die Latyns-Amerikaanse rewolusies
 - ▶ Kenia, Mosambiek, Zambië en die dekolonisasie van Afrika
 - ▶ Zimbabwe
 - ▶ Duitsland
-
- ▶ Geduldige simpatieke kapitaal
 - ▶ Verspreiding van risiko
 - ▶ Bekwame, taakgedrewe amptenary in n pasgemaakte voertuig
 - ▶ Breë inkoop en betrokkenheid van alle belanghebbendes

Die Karaan-plan

- ▶ 2010, NBK en ASUF
- ▶ 2012 NOP, Mangaung en Zuma se aankondiging by AFASA
 - ▶ 20% per distrik
 - ▶ Plaaslike komitees
 - ▶ Markwaarde
 - ▶ Staat 50%, Boere 50%
 - ▶ Vry van grondverpligtinge en Agri-SEB
- ▶ 2013 en die onderhandelinge in Stellenbosch
- ▶ Mandela se sterfdag
- ▶ Bosveld Sitrus
- ▶ Staat betaal nie, Boere koop nie in nie
- ▶ Gesubsideerde rentekoers

Pad vorentoe

- ▶ Markwaarde is n laaste loopgraaf
- ▶ 5 loodsprojekte in Limpopo, nuwe reëls
- ▶ Dis nie n landbou-probleem nie, dis n bedreiging vir die hele ekonomie
- ▶ Drukkoker, Joker in die pak
- ▶ Marikana, De Doorns, Studente-onrus

- ▶ Daar is geen versekeringspolis teen radikale grondhervorming nie
- ▶ Zimbabwe se boere het dit nie sien kom nie
- ▶ Zimbabwe se boere steier steeds, en verstaan nou nog nie wat die implikasies is nie
- ▶ en as hulle verstaan, wat sou hulle destyds anders gedoen het?